Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII | Reus, Dijous 12 de Agost de 1897 | Núm. 3.339

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . Ptas.
n provincias trimestre . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . » 7
Anúncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmacia Serra La que paga més contribució de la provincia

ÚNICA FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

*Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, exquefe de clínica y ab títol de las universitats de Berlin y Wurzbourg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.*

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5. Fonda de Londres.

Los demés dias á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una y de 4 á 5.

SECCIÓ DOCTRINAL

La veritat sobre Cánovas

¿Qui era Cànovas? Lo poble espanyol, que ja no pensa per compte propi, que ha substituhit las fibras del seu cervell per las ratllas de lletras dels diaris, ja no pot saber qui era Cánovas. Vuyt dias endarrera, segons aquets diaris, era 'l mes indigne dels espanyols, l' home sens patriotisme ni energia, l' home que aguantava impassible tots los insults dirigits á la nació, que sufria totas las humillacions sense protesta, que empenyia á l' estat al fondo precipici de la ruina y de la deshonra, en una paraula, l' *home dels tristos destins*, comparable als estadistas de mes amarga memoria quins noms y fracassos registra la historia ab paraulas de despreci y d' indignació... Avuy oh ¡avuy en Cánovas, pera aquets mateixos diaris, era l' únich espanyol, l' únich home d' Espanya capás de dirigir segurament á bon port la nau del Estat. Mort ell, ningù veu una personalitat que puga substituhirlo dignament, y l' avenir d' Espanya se veu tan negre y tan desesperador, que ningú divisa una solució possible al conflicte creat per la pistola d' un assessí.

No podém esperar res mes de la prempsa espanyola, y per lo tant que ho esperavam no 'ns ha sorprés en lo mes mínim, per mes que á un que no la conegués, tot aixó li podria semblar los deliris d' un gran manicomi sense parets. Mes dirém; d' aquí uns cuants dias, quant s' estigan engreixant del pressupost los fusionistas y 'ls silvelistas, en Cánovas ja no será ni l' *home dels tristos destins* ni l' únich salvador d' Espanya; lo nom d' en Cánovas s' haurá olvidat per complert, com las heroicitats d' en Polavieja y 'ls grans descubriments del infortunat Peral. No quedará mes memoria d' ell que 'l recort dels bons *dividendos* repartits entre 'ls accionistas de la prempsa rotativa.

Qui era en Cánovas, ho sab tothom qui viu independent d' aquestas miserias de la prempsa. En Cánovas era un estadista de molts coneixements, pero 's trobava enfront d' un estat incapás de poguer portar á cap res durader y de profit. Las declaracions publicadas per aquella revista alemanya y atribuhida al mateix senyor Cánovas, y que tant d' escandol han mogut, son una renglera de veritats com á temples que han cogut molt per lo molt que profundisan en la llaga del Estat. Casi Espanya entera, durant los darrers dias del estadista, exigia d' ell grans éxits, grans glorias, y com aquestas eran impossibles, no per ell, sinó per defectes del Estat, los espanyols se giravan contra ell cubrintlo d' insults y de desprecis, fentlo passar pe 'l darrer dels espanyols.

Cánovas era un home que coneixia la nació que gobernava y havia de lluytar continuament entre son amor á sa patria y las follas exigencias d' aquesta. En la cuestió de Cuba, sostingué la guerra per la guerra sens esperar cap éxit no mes obligat per las exigencias dels poderosos que pesan mes que 'l mateix gobern. Soportá calmós la intervenció d' altres estats en nostres cuestions colonials, perqué comprengué que una guerra internacional seria la complerta ruina del estat espanyol, y 's prestá á totas las maniobras reaccionarias perqué aquestas venian imposadas per los elements que donan carácter y forsa á la Espanya de la restauració. Tingué un carácter debil potser al posar son talent al servey d' aquestas causas, mes al últim n' ha sigut víctima. En Cànovas es un mártir del Estat Espanyol. L' administració demoralisada, la política corumpuda, lo comers y l' industria medrant á la sombra del favoritisme en perjudici de la industria y del comers honrat, han de sentir un cruel remordiment per la mort de Cánovas. Ells han armat al criminal que l' ha assesinat.

Son terribles aquestas llisons que 's pagan ab la vida. Basta ja de venjansas. Los homes á quins s' encarregan los destins de las nacions, deuhen ser admirats y venerats pel seu poble. Classes poderosas del Estat, vosaltres que poseu aqueixos homes, aprecieulos com devem, no comprometent la seva existencia fentlos blanch de tots los odis socials que vosaltres sembreu ab vostra administració desmoralisada y ab vostre procedir egoista y faltat de caritat per los pobres habitants de la nació, puig que 'ls hi haveu aterrat totas las fonts de producció, y no contents encara los esteu arrastrant al mes negre dels abismes, á la ruina moral y material de la seva existencia.

JOSEPH ALADERN.

Cosas d' Hisenda

Sort igual que la que capigué al «Padró de cédulas personals» ha tocat á la «Matrícula industrial» d' aquesta ciutat.

Ha sigut retornada á la Secretaría Municipal, perque á judici del Oficial del Negociat de subsidi de la vehina Administració de contribucions, també contenía deficiencias que redundavan en perjudici del Tresor públich del Estat Espanyol.

Industrials que sense motiu justificat havian sigut eliminats; altres que havent presentat la corresponent *alta* no hi figuran; alguns que tenen més petita la cuota de la que 'ls hi correspón: tot aixó y potser encara més, s' ha trobat al examinar la nova Matrícula y fer las degudas comparacions ab los llibres de registre que obran en aquellas oficinas del Estat.

Aytals omissions ú oblits involuntaris, no poden ésser perdonats, ara que Espanya necessita tants diners pera seguir las guerras de Cuba y Filipinas, y es cas de conciencia y de desvetllarse, lo posar de manifest aquestas negligencias; l' Oficial ho ha comprés aixís y llest com éll sol ho ha proposat á la *Superioritat*, qui hi posá tot seguit son *Visto Bueno*.

Més potser no comptavan ab l'*àvia*, que per aquesta vegada es l' Oficial encarregat d' aquest servey en nostra Secretaría Municipal, gat vell en lo de confeccionar Mátriculas y que se sáp de memoria bona part del vigent Reglament, y aixó que es novíssim, y com éll té igual interés en vetllar per los interessos del Municipi, quan la deixá per llesta y la enviá á la aprobació d' aquella *Superioritat* que li rebutjá, de segur no esperava un *pevrot* tan vermell com lo que se li ha intentat donar, y d' aquí que s' exclamés y piqués de peus, tot enterantse del ofici de devolució y arribés á nostres oídos, cosas que per ara no cal repetir, y digués en alta veu, que la Matrícula s' aprobaría tal com la deixá.

Curiosos com som nosaltres, los que espuntém alguna ploma y embrutém al transcurs dels sigles bastant de paper, també volguérem posar la cullera en aquest assumpto y al efecte mirárem la llista de deficiencias enviada per la Administració, fullejárem alguns plechs de la Matrícula y, oh cosa extranya! sense ser molt perits en la materia, sense haver espatllat cap cul de pantalón en las cadiras d' abdós oficinas y no mès ab la vista y 'l sentit comù, vegérem y 'ns ferem cárrech de que alguns dels industrials que trobavam á faltar, no podían continuarse en lo llibre perque foren *alta* quan aquest estava confeccionat; altres que lo no serhi era no més que una ilusió, puig que s' hi poden veure encara avuy; altres que per haver mort l' amo del establiment, en lloch del primitiu hi constava lo del actual; y per últim, aquells que en realitat han sigut eliminats son uns pochs que ja no *son* per haver deixat pera sempre més lo mon dels vius.

Hi ha, sí, com deixavam entreveure en l' article anterior, que sembla que Reus se tinga en las oficinas d' Hisenda en la provincia al cap del llibre, hi ha segurament qui te empenyo res mès que en mortificar als contribuyents d' aquesta ciutat y potser als mateixos dependents del Municipi.

Mes fos lo que siga, á mida que á nosaltres nos convinga, per l' interés de tots, Estat, Provincia, Municipi y contribuyent, ja anirém descapdellant la troca.

Quan s' anunciá la visita d' inspecció per los funcionaris de la Arrendátaria, los amos d' establiments per confidencias que se 'ls doná estavan en guardia; se verificá aquesta sense novetat gracias al zel y táctica desplegats per los nous funcionaris, se feu retirar al Comissionat que de Tarragona vingué pera confeccionar éll la Matrícula de Reus, y tot quedá com una bassa d' oli y fins se tenía la seguritat de que la Matrícula s' aprobaría.

A qué vé donchs, lo rebutjarla, fundantho en causas que no existeixen?

L' Administrador actual, que no es qui autorisá la devolució, te la paraula.

X. X. y X.

Sobre catalanisme

Jo creh, y ja ho vaig manifestarho en una correspondencia de principis d' any, que la principal rémora de que la idea catalanista no fructifiqui tan depressa com voldríam, es que 'l nostre jovent surti de la escola

pera dedicarse al travall, ab un empelt castellanista que esparvera. Diu una sentencia pedagógica que 'ls noys son com cera tova que permet fácilment al Mestre donarli la forma que 's vulga, de modo que aquella cera, donchs, un cop seca, permaneix ab las perfeccions de contorn ó deformitats exteriors segons las manifestacions mes ó menos barrueras del preceptor que la hã travallada.

Feta aquesta comparació, dit está, que fixada la ensenyansa de la nostra terra ab l' ùs de procediments contraris al nostre modo de ser y à las necessitats indiscutibles pera lograr un bon desenrotllo intelectual, son donchs, com motllos los procediments que s' emplean (imposats per gent barrohera desde Madrid, que gosa y 's manté del usdefruyt del estat espanyol) quals motllos per no avenirse jamay al nostre carácter y al nostre idioma, temps fa que deurían trencarse; puig que 'n tením de propis, y sols una indignitat, una odiosa imposició, una vergonyosa ignorancia ó indiferencia, fa de que no's posin en planta, soterrantlos sos enemichs tant com poden á fí de que n' hi vegin la llum y arribém á oblidarnos complertament d' ells.

Aixó ho saben ó tenen obligació de saberho tots los que ostentan lo títol de Mestre y ho saben tambè á Madrid los que disposan de la Instrucció pública y ho sancioná aixís mateix un Congrés Nacional de Mestres l' any 1888, *de que als noys deu ensenyarsels en la llengua que coneixen*. Pero, ¿qué 'n treuría 'l Madrid sempre famolench é impostor de posar en planta aquella sabiã y justicia conclusió, si equivaldría á renunciar de Catalunya aquell ús de fruyt de que hi parlat (que no es una bicoca) y que tan mansament totas las regions espanyolas, avesadas á aques ignominiós jou, no sabém clamar contra tantas iniquitats, tantas injusticias y tanta xerrameca?

Aquest es *lo pot de la confitura* y cal deixarse d' altres consideracions que no son mes que efectes de la causa principalíssima que hi esmentat. Mentres los Mestres d' estudi en general, que son los que difundeixen la instrucció, no 's resolguin á adoptar la conclusió ja avants dita, y 'ls titulats *públichs* en particular no pugan expulsarse la supeditació á la gent que no parla com nosaltres, sempre veurém tant á la costa com en las demés comarcas de Catalunya, catalans de totas menas: uns d' indiferents á tota revindicació patriótica, que, com deya 'l malhaurat Coroleu, passan pel mon sense deixar cap benefactor rastre; altres, que ab l' afany del negoci, se creuhen miserablement que han de perdre 'l mercat de provincias (com si 'l regionalisme no fos en proporció igual pera 'l salvament de totas); altres, que deixeulos trevallar durant la setmana pera guanyar ab la suhor *lo nostre pa de cada dia* y en arribant la festa vinga ballar ó jugarse la setmanada si convé en un recó de cassino ó café, y altres, en fí per lo que han aprés, possehits d' una enfática vanitat ó infladura de que 'l castellà vesteix mes, y per tant, fa mes senyor y ningú 'ls treu d' aquí: fan Carnestoltas tot l' any.

Aquestos catalans, tots plegats, son los que s' aficionan als toros y al flamenquisme, ó, quan menos, res fan pera combatre tan inmorals costums vingudas á la nostra terra com peste malehida que sols tendeixen á sofisticar nostre poble, desviantlo del interés y amor patriótich que deuría tenir pera trevallar sens treva ni descans pera la nostra patria catalana, un temps tan valenta y resolta y avuy,—fins fa vergonya—tan sumisa y mansa per bergassadas que gent estranya y sobrevinguda li dongan.

Aquesta es la sencera opinió, apreciables corresponsals, de vostre colega que afectuosament vos saluda.

FIDEL CONSTANT.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONS METEOROLÓGICAS
del dia 11 d' Agost de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m. 3 t.	757 756	84 82	0'0	6'9	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS Maxima	Minim.	Term. tipo	VENTS direccio	NUVOLS classe	can
9 m. 3 t.	Sol. . . 44 Sombra 32	24	27 31	S. S.	Cir Cun.	0'3 0'4

A dos cuarts de sis d' ahir á la tarde un carro per poch no xafa una de las tauletas de ferro que te posadas en lo pís del Arrabal alt de Jesús l' amo de la xocolatería que hi ha en los baixos de dita casa, que casi compién part de la Plassa de Prím.

Afortunadament era hora en que á las taulas del carrer no hi havía assentada cap persona y per tant del incident sols resultá la taula ab una cáma doblegada.

—

Ahir á las dos de la tarde un noyet de nou anys d' edat anomenat Joan Abat Ferré, que travallaba en un pou del Hort d' Olivas, tingué la desgracia de lliscar y caure al fons del pou.

Tret tot seguit resultá ab una contusió al cap y altre al peu.

—

Nostre particular amich l' ilustrat escriptor catalanista Mossen Salvador Bové, ha sigut nombràt vicari de la Parroquia de Arbós, de la de San Joan de Gracia que fins are ha vingut desempenyant.

Com se recordará, mossen Bové publicá una obra premiada en los «Jochs-Florals», titulada «Lo filosoph barceloní en Ramon Sibinde», obra plena d' erudició y de sana doctrina. Dita obra, á pesar d' haverse publicat ab llicencia de la autoritat eclessiástica, desperta l' enveja dels enemichs del senyor Bové, los cuals lograren que 's retirés dit permís y que 's prohibís sa lectura. Aquest traslado del notable escriptor á la parroquia d' Arbós, tal cop obeheixi á un cástich de la superioritat, quan lo talent de nostre amich se mereixería una recompensa. Nosaltres, sols li dirém que en la tranquila rectoría de sa parroquia, segueixi cultivant la llengua l' historia y la filosofia catalana, en la seguretat de que si 'ls envejosos li donas amarchs disgustos. la Catalunya que pensa y sent pagará sos treballs honrant son nom y admirant las sevas obras.

—

Ha sigut nombrat aspirant á oficial de primera classe de la Intervenció d' Hisenda d' aquesta provincia, D. Bernat Castellví y Catalá, que ho era de la de Lleyda.

—

Per l' Inspector de mercats d' aquesta ciutat don Pere Rovira ahir foren decomisats é inutilisats 25 k. de peix per no reunir las condicions suficients de salubritat pera ser destinat al consum públich.

—

Per no haverse reunit suficient número de senyors regidors ahir al vespre l' Excm. Ajuntament no va poguer celebrar sessió de primera convocatoria.

La celebrará de segona, sia cualsevol lo número que 's reuneixi, demá á dos cuarts de vuyt de la nit.

—

Havém rebut una afectuosíssima carta del celebrat poeta gallego M. Lugrís Freire, donantnos las gracias per la traducció d' una de sas hermosas poesías que publicarem en un de nostres passats números. Dita carta está escrita en lo dols idioma gallego y en ella se tributan grans elogis al poble catalá y á la llengua catalana, confirmant una vegada mes las corrents de simpatía que uneixen á abdós pobles.

Es de notar que mentres l' absorbent centrálisme no ha sabut may crear sinó odis y divergencias entre las regions que componen l' Estat espanyol, la idea regionalista va estrenyent mes de cada dia los llassos d' amor que deuhen unir á las diferentas regions, que un dia á no tardar, han d' unir en santa germanor á totas las regions lliures y confederadas segons lo criteri regionalista.

—

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentas especies, puja la cantitat de pessetas 981'77.

—

Lo Sr. President Accidental de la Cambra de Comers d' aquesta ciutat nos ha passat pera sa inserció lo següent telégrama:

«Madrid.—Excm. Sr. President Consell Ministres. —Cambra Comers Reus, vivament impresionada per infame assessinat del eminent patrici D. Anton Cánovas, envía á Vuecencia sa enérgica protesta per tan execrable crím, associantse dol general Nació.—President Accidental, Anton Pascual.—Secretari, Lluís Quer.

—

Per lo dependent de Consums de punt á la Riera, ahir fou decomisada una carga de ví que 's tractava d' introduhir fraudulentment en una taberna.

—

Nostre bon amich, l' infatigable catalanista en Artur Osona, ha sigut nombrat fill adoptiu d' Andorra, per acort del Consell de las Valls, quin document li ha sigut trasmés en un artistich pergamí, obra d' un distingit artista catalá.

Ben merescut te 'l senyor Osona dit honor, puig que portat per son amor á aquell Estat independent, ha publicat sobre ell dugâs voluminosas guías itinerarias plenas de datos y descripcions d' aquellas encontradas que segurament contribuhirán á donar à coneixe aquell hermós país als encursionistas d' ensá y enllá dels Pirineus.

Felicitèm á nostre amich y felicitém al mateix temps al digne Consell de las Valls per son honrós acort.

—

Fa molts dias que no rebém la visita de nostre apreciat colega *El Progreso Vallense*, lo qui, segons llegím en la prempsa de la provincia, ha sigut denunciat per dos vegadas per l' Alcalde de Valls.

Ignorém lo que *El Progreso Vallense* pogués publicar que fos denunciable: pero atenent á la seva reposada vida de sempre y coneixent bastant á son director nostre apreciat amich D. Ernest Bové, hem d' augurar la mes cumplerta absolució al apreciat company.

—

L' inspector de policía al servey del senyor Cánovas en lo balneari de Santa Agueda senyor Puebla, ha sigut declarat cessant.

Sembla que aixó l' ha fet suicidar, puig alguns telégramas adelantan la noticia de la seva mort.

—

Tots los telegramas que 's reben dels Gobernadors de provincias á Madrid acusan que en la Península hi regna tranquilitat complerta.

—

L' Ajuntament de Barcelona ha acordat posar lo nom de Cánovas del Castillo al primer carrer d' importancia que obri de nou.

—

L' inteligent propietari agricultor D. Leopoldo Rius ha publicat un folleto de 8 planas, que luarteix de franch y ab profusió, donant intruccions als pagesos sobre la Reconstitució dels vinyats destruhits per la filoxera, apuntant las varietats de ceps que més convenen á cada terreno y fent d' ells un concís estudi.

Las conclusions que posa 'l senyor Rius al final del seu trevall son las següents:

«Las apreciacions exposadas, que son lo fruit d' una llarga séria d' estudis y d' experiments, me permeten recomenar, principalment, pera la replantació de las vinyas destruidas per la filoxera, los següents porta-empelts:

Primer.—*Riparia* per *Ruprestis*, 3306 y 3309, pera tota classe de terrenos, sian ó no calissos, (mentres que la dóssis de carbonat de cals no passi del 40 per cent) Encara quels números tenen igual valor, es millor plantar lo 3306 en lloch més frescós, y 'l 3309 en los més sechs.

Segon.—*Aramon* per *Ruprestrirs Gansin núm. 1* pera las terras argilenca-calcáreas, y calissas argilosas, margosas, molt compactas; fins á 50 per cent de carbonat de cals.

Tercer.—*Ruprestis fusta roja*, *Rupcstris del Lot fructifera*, pera las terras pedragosas, silíceas calissas, calissas cilíceas, y las pissarrosas, áridas y secas.

Quart.—En cuant als terrenos cretacis, per sort excepcionals en las regions vinícolas d' Espanya, no poden, prudentment, replantarse ab los ceps que he recomanat. Entre els molts que s' están ensejant ab éxit en tals terrenos, citare lo 41 B (*Chasselas* per *Berlandieri*) de Millardet y quelcom lo *Morvedre* per *Rupestris, 1202* de Couderc. D' aquest últim hi ha també en estudi (augurant bon resultat) los híbrits complexes 554 5 (Estivalis-Montícola Riparia Rupestris), y 132 5 (Bourrisquou Rupestris Montícola). Lo temps ho dirá.

SECCIO OFICIAL

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d' ahir

Classe	Nº	Kilos. Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous	1	87'200	15'46
Badellas	3	274'400	54'88
Bens	42	629'	125'80
Cabrits	1	9'	1'80
Tocinos	9	555'	122'10
			320'22
Desputllas de bestiar de llana y pel			20'63
Total adeudo			340'85

Registre civil
del dia 10 d' Agost de 1897

Naixements

Emilio Muñóz Aguilar, de Manuel y de Antonia. —Natividat Aleyá Pons, de Anton y de Natividat.—

Teresa Giol Gamies, de Eloy y de Maria.—Teresa Pallarés Ferre, de Francisco y de Teresa.—Pablo Puignou, Rosós, de Joseph y de Maria.

Detuncions

Cap.

Matrimonis

Cap.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Santa Clara.

CULTS RELIGIOSOS

Religiosas de la Divina Providencia

Avuy dijous se celebrará la festa de Santa Clara ab los cuts següents: á dos cuarts de deu del matí se cantará ofici solemne ab exposició del Santíssim Sagrament y sermó que está á càrrech del Rvnt. P. Anton Vidal de lss Escolas Pías; per la tarde á las 6 se cantará lo Trissagi ab exposició de S. D. M. se faràn los exercicis de la novena y després de la reserva se cantarán los goigs dedicats á la Verge Sta. Clara.

Iglesia de las Carmelitas Descalsas

Avuy se dona comens á la solemne funció de Cuaranta Horas. A las nou del matí se posará de manifest á S. D. M. y desseguida se cantará l' ofici. A dos cuarts de set de la tarde se resará lo Seràfich Trissagi ab un Motet cantat y á las set se reservará á S. D. Magestat.

Administracio del Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Se participa als devots de la Verge y al públich en general que s' han posat á la venda las novas estampas litográficas illuminadas de Nostra Senyora de Misericordia y son camarí, en lo mateix Santuari y en las tendas de la Viuda Puig y Viuda Sanromá. Solas se venen al preu de 2'50 pessetas y ab cristall y march daurat á 10'50 y 12'50 segons los tamanys.

Sant de demá.—Sant Hipólit.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64'42	Filipinas	'
Exterior	80'62	Aduanas	97'75
Amortisable	78'37	Cubas 1886	96'
Fransas	'	Cubas 1890	79'50
Norts	21'75	Obs. 6 0[0 Fransa	93'75
Exterior París	61'93	Obs. 3 0[0 »	50'
París	31'15	Londres	32'98

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

—

BOLSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior.	64 42	Fransas.	80'46
Exterior.	80'65	Cubas vellas.	96'
Colonial.	'	Cubas novas.	76 50
Norts.	21'70	Aduanas.	97'75
Obligacions Almansa.	80'	Obligs. 3 0[0 Fransas	51'
		Filipinas	95'

PARIS

Exterior.	62'45	Norts.	'

GIROS

Paris.	31'45	Londres	32'98

—

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauradó Prats y D. Joan Vallés Vallduví.

Londres	90 d[f.	00'00 diner	8 d[v.		00'00
Paris	8 d[v.	00'00	Marsella		00'00

VALORS LOCALS	DINER	PAPER.	OPER.
ACCIONS	0[0	0[0	0[0
Gas Reusense.		850	0
Industrial Harinera.		600	0
Banch de Reus.		500	
Manufacturera de Algodon.		100	0
C.ª Reusense de Tranvias, rivilegiadas al 5 per cent.		415	

—

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 10

De Bilbao y escalas en 28 dias vapor «Melitón Gonzàlez», de 610 ts., ab varis efectes, consignat als senyors Fills de B. López.

De Liverpool y escalas en 16 dias vapor «Turia», de 967 ts., ab trànzit, consignat á don Modest Fénech.

De Barcelona en 6 horas, vapor inglés «Georgian», de 676 ts., ab trànzit, consignat als senyors Mac-Andrews y C.ª.

De Rota y escalas eu 20 dias llaut «Buenaventura», de 36 ts., ab tunyina, consignat á don Joseph María Ricomá.

De Palamós en un dia, llaut «Florentina», de 4 ts., ab varis efectes, consignat á don Joan Mallol.

Despatxadas

Pera Massina, v. italiá «Liguria P.» ab lastre.

Pera Barcelona, v. «Melitón Gonzáles», ab varis efectes.

Pera Barcelona, goleta «Manolo», ab tránzit.

Pera Liverpool, y esc. v. «Turia», ab efectes.

—

BARCOS A LA CARGA

Dijous 12

Pera Bilbao y esc. v. «Cabo Silleiro», consignatari D. Marián Peres.

Pera Bilbao y esc. (fent la de Marin) v. «Melitón Gonzalez», que despatxan los Srs. Fills de Benigno Lopez.

Pera Marsella y esc. v. «Cabo Trafalgar», consignatari D. Marián Peres.

Pera Cette v. «Amalia», consignataris Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

Directament pera Christianía, Christiansand Dramen, Staranger, Bergen, Christiansud y Trondsem, sortirá del 12 al 14 lo vapor «Sulitjeima», que despatxan los Srs. Boada germans.

Pera Liverpool v. «Sofía», son agent D. Modest Fénech.

Divendres 13

Pera Valencia y Cullera v. «Cervantes», son agent D. Joseph María Ricomá.

Dissapte 14

Pera Londres y Amberes v. «Cortés», consignataris Srs. Mac-Andrews y C.ª

Pera Génova v. «Unione», que despatxan los senyors Casaseca y Terré.

Pera Liverpool v. «Ulloa», consignataris Srs. Mac-Andrews y C.ª

***

Pera Génova y Liorna, admetent carga pera Nova York, ab trasbordo á Génova, sortirá 'l dia 17 lo vapor «Sagunto», que despatxa D. Anton Mas y March.

Pera Gothemburg, Copenhagen, Stockolm, Christianía, Bergen, Malmó, Helsingborg, Norrköping, Gefle, Sundswall, Stettín, Danzig, Koeninsberg, Libau, Riga y demés ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Russia, sortirá 'l dia 23 lo vapor «Adolph Meyer», que despatxan los Srs. Boada germans.

Pera Bordeaux, Oporto, Helsingfors, Abo, Hangó, Borja, Lovisa Kotka, Víborg, Fredriksham, Nystad, Raumó, Björneborg, Kristinestad, Vasa, Jakobstad, Gamla, Karlebi, Uleaborg, San Petersburg y Raval, y pera Moskow, Warschau y Nischni Nowgorod, á flete corrido vía San Petersburg, sortirá 'l dia 25 lo vapor «Titania», que despatxan los Srs. Boada germans.

TELEGRAMAS

Madrid 11.

Telégramas rebuts de Nova York diuhen que l' assessinat del Sr. Cánovas ha produhit profonda impresió á América.

Tots los periódichs sérios protestan indignats contra 'l criminal atentat y expressan lo temor de que la mort del Sr. Cánovas porti graves consecuencias.

«The New York Herald» diu que Europa deu despertar y donarse compte del perill que pera l' ordre social entranya l' anarquía.

Afegeix que 'ls americans no oblidan que empleá sos esforsos lo Sr. Cánovas pera mantenir bonas relacions d' amistat entre 'l Estats Units y Espanya.

«The New York Times», diu que 'l Sr. Cánovas fou un home de carácter ferm y enérgich y l' únich quefe capás de regir los elements conservadors.

«The World» execra 'l crím pero 'l considera com un fet aislat, obra d' un furiós ó insensat y diu: que hi havía que temer graves consecuencias si hagués sigut producte de la lluyta dels partits.

Los periódichs anarquistas nortamericans se vanaglorian del crím, y anuncian que igual sort que 'l senyor Cánovas sufrirán altres polítichs europeus.

—També telegrafían de Nova York que 'l ministre americà á Madrid ha telegrafiat donant compte del succés á mister Sherman, manifestant que havia expressat al Gobern espanyol lo sentiment que al seu havía causat aquesta mort.

M. Sherman ha contestat aprobant sa conducta, donantli instruccions aprop de la que deu seguir y ordenant que renovi en nom de la República, la expressió del dol que sent per la pérdua d' un dels més eminents estadistas de la época contemporánea.

Aquesta acció de M. Sherman contrasta ab las paraulas que li han atribuhit en la interview que un periódich ha publicat.

En ella diu que la perdua d' un home no afecta en res á la vida d' una nació y que Espanya estará prompte constituhida en República.

Aquesta interview ha indignat de tal modo al Gobern de Washington que per encárrech de la Casa-Blanca s' ha negat que fos auténtich.

No obstant, fins ara M. Sherman no ha negat que sian aquestas sas paraulas.

—En lo Consell de ministres s' ha acordat fer extensiva á tota Espanya la lley de repressió del anarquisme.

La «Gaceta» d' avuy publica una disposició ordenant que durant l' enterro de Cánovas ondeji en los edificis públichs la bandera nacional á mitj pal.

—S' ha reunit lo Consell de ministres pera acabar los detalls del enterro del infortunat president.

La capella ardent s' instalará en la Horta.

S' están rebent de tota Espanya numerosas coronas.

—Ha arribat lo Sr. Romero Robledo.

En la conferencia celebrada per dit senyor ab los ministres senyors Cos Gayon y Azcárraga exposá sa opinió favorable á la continuació en lo poder dels conservadors.

D' igual opinió es lo senyor Gamazo, lo propi que Bosch y Fustegueras, qui diu deu mantindres la obra de Cánovas, sent indispensable pera la unitat del partit, confirmar en la quefatura al general Azcárraga.

—Al passar per Vitoria lo cadavre de D. Anton Cánovas del Castillo li foren tributats los honors de capitá general.

—L' ex-president de la República nortamerica, M. Cleveland, se mostra indignat per lo criminal atentat y diu que lamenta aquest sangrent succès que califica de desgracia general.

—Nostre ministre á Washington, senyor Dupuy de Lome, ha manifestat que l' esperit del senyor Cànovas seguirá regint los destins d' Espanya.

—S' ha rebut de Montivideo un telégrama de pésam de nostre ministre plenipotenciari.

«En nom de 20.000 espanyols del Uruguay me associo al dolor intensíssim per la desgracia que afligeix á la patria».

Diversions públicas

Toros en Tarragona

Pera la corrida que deu celebrarse lo dia 19 del corrent á Tarragona, se despatxarán y 's reben encárrechs de localitats y entradas en l' estanch del senyor Diaz, càrrer Padró, frente al café de París.

Ferrocarril económich de Reus á Salou

Servey de trens de viatjers que regirà desde 'l dia 1 de Juliol de 1897.

SORTIDAS DE REUS

MATÍ

Tren núm.	12	à las	4'10
»	» 14	»	5'28
»	» 16	»	6'44
»	» 18	»	7'30
»	» 20	»	8'15
»	» 2	»	9'06
»	» 24	»	10'43

TARDE

Tren núm.	4	á las	12'35
» »	28	»	1'55
» »	30	»	2'32
» »	32	»	3'10
» »	34	»	3'48
» »	36	»	4'27
» »	38	»	5'08
» »	40	»	5'43
» »	42	»	6'20
» »	6	»	6'57

NIT

Tren núm.	44	á las	7'38

SORTIDAS DE SALOU

MATÍ

Tren núm.	1	á las	4'56
» »	11	»	6'10
» »	13	»	7'32
» »	17	»	8'17
» »	19	»	10'02
» »	21	»	10'46

TARDE

Tren núm.	25	á las	1'57
» »	27	»	2'34
» »	29	»	3'12
» »	31	»	3'50
» »	33	»	4'28
» »	35	»	5'10
» »	37	»	5'45
» »	39	»	6'22
» »	41	»	7'00

NIT

Tren núm.	43	á las	7'40
» »	45	»	8'17

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Reus 20 de Juny de 1897.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).
12'11 t, mercancias, segona y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

525 m. (per Vilafranca).
9'46 m (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes.

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m —2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Taragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8'30 m.
De id. directe	10'30 t.
De id. id.	1'30 t
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda)	7'30 t.
De Madrid y Zaragoza	2'30 n.
De Lleyda y Huesca	7'30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y '1 5 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li donaá sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall,	10	rals.
«Quadros», per Emili Vilanova,	2	"
«La Dida», per Joseph Feliu y Codina,	2	"
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern.	2	"
«Costums típicas», per id.	2	"
«Alcover», monografía, per id.	4	"
«Poesías», per Manel Marinel-lo,	2	"
«Oda á Barcelona», per Jascinto Verdaguer,	4	"
«Lo Pí de las tres brancas», per id.	2	"
«L' Aglenya», per Ramon Masifern.	4	"
«Croquis Pirenenchs», per J. Massó Torrents,	12	"
«La Fada», per id.	4	"
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó,	2	"
«Anant pel mon», per Santiago Russinyol,	16	"
«Les Cróniques catalanes», per Gabriel Turell,	12	"
«Obres catalanes», per Joseph Ixart,	20	"
«Poesías», de Joan Maragall,	8	"
«Alades», per Emili Guanyabens,	8	"
«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias	8	"
«Montalba», per Bosch de la Trinxería,	12	"
«Quan jo era noy», per A. de Riquer,	20	"
«Música vella», per E. Doria y Bonaplata,	12	"
«Figura y paisatge», per Narcís Oller,	12	"
«Tascant per les Serres», per J. Pons y Massaveu,	12	"
«Espectres», per Enrich Ibsen,	8	"

Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.

«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:

«Sant Ramón»,	2	rals.
«Plany»,	2	"
«El Maçoudi», per Brunet y Bellet,	4	"

SECCIÓ CASTELLANA

«España tal cual es». per Valentí Almirall,	4	rals.
«Patria y Región», per Salvador Golpe.	12	"
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer.	2	"

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.

Ademés están á la venda diferentas obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjers.